

**Силабус курсу
«Освітні вимірювання»**

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Ступінь вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-наукова програма: “Психологія”

Обсяг	Загальна кількість: кредитів -3; годин - 90;
Рік навчання	2
День, час, місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Анненкова Ірина Петрівна, доктор педагогічних наук, доцент
E-mail	annienkova@onu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра неорганічної хімії та хімічної освіти

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися електронною поштою або в аудиторії за розкладом.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити дисципліни:

Дисципліна належить до вибірових та базується на знаннях, вміннях та навичках, отриманих в процесі вивчення на знаннях з курсу «Педагогіка вищої школи», «Методика викладання у закладах вищої освіти». Оволодіння теоретичними основами, вміннями і навичками з тестування є підґрунтям, для проходження здобувачами вищої освіти асистентської практики.

Метою курсу – формування компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників з питань освітніх вимірювань, ознайомлення з методиками створення й використання інструментарію для вимірювань в освіті.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні та спеціальні компетентності.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК 5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

РН 3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

РН 9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Вступ до освітніх вимірювань

Тема 1. Освітні вимірювання як галузь

Поняття вимірювання в освіті. Розвиток освітніх вимірювань як окремої галузі. Фактори, що актуалізують вимірювання в освіті. Цілі і завдання освітніх вимірювань. Принципи, функції освітніх вимірювань. Проблеми освітніх вимірювань. Педагогічне оцінювання та вимірювання.

Тема 2. Методологія освітніх вимірювань

Методи емпіричного дослідження. Педагогічний експеримент. Компоненти та інструменти процесу вимірювань в освіті. Класифікація шкал: основні кількісні та якісні шкали. Два типи вимірювання: нормативно-орієнтовані та критеріально-орієнтовані підходи в освіті.

Тема 3. Якість освіти як предмет освітніх вимірювань

Якість освіти. Основні підходи до визначення якості освіти. Методологічні підходи до оцінювання якості освіти. Компетентнісний підхід в освіті. Визначення понять «компетентність» та «компетенція», їх співвідношення. Класифікація компетентностей. Ключові компетентності. Професійна компетентність. Загально фахові та спеціально фахові компетентності. Національна рамка кваліфікацій. Стандарти вищої освіти. Компетентнісна модель випускника.

Змістовий модуль II. Види освітніх вимірювань

Тема 1. Рейтингове оцінювання

Особливості модульного навчання і рейтингового оцінювання у вищій школі. Основні поняття системи рейтингового оцінювання знань здобувачів освіти. Принципи та структура рейтингової системи. Дидактична ефективність рейтингової системи контролю знань

Тема 2. Експертне оцінювання

Сутність експертного оцінювання. Види експертних оцінок. Процедура експертного оцінювання. Методи експертних оцінок: метод асоціацій, метод парних (бінарних) порівнянь, метод середньої точки, метод векторів переваг, метод фокальних об'єктів, індивідуальний, метод Дельфі, метод 360 градусів. Педагогічна експертиза, етапи її проведення. Процедури відбору експертів. Ступінь узгодженості думок експертів, коефіцієнт конкордації.

Тема 3. Педагогічна кваліметрія

Визначення, цілі, види, принципи кваліметрії. Види кваліметричних шкал. Загальний алгоритм застосування кваліметричного підходу для оцінювання якості освіти. Кваліметричні моделі. Алгоритм розроблення кваліметричних моделей. Переваги і недоліки кваліметричного оцінювання.

Тема 4. Тест як інструмент вимірювання

Тест як інструмент педагогічних вимірів. Педагогічні тести, їх види і призначення. Етичні і соціальні проблеми тестування. Структура тестових завдань. Типи і формати тестових завдань. Завдання відкритої форми. Завдання закритої форми. Переваги і недоліки тестових завдань. Вимоги до складання тестових завдань, алгоритм складання завдань на доповнення. Правила написання умови тестового завдання. Правила написання варіантів відповідей. Типові помилки при конструюванні тестових завдань різного типу.

Тема 5. Моніторинг як система організації вимірювань

Поняття моніторингу в освіті. Мета і завдання моніторингу. Суб'єкти та об'єкти моніторингу. Моніторинг і педагогічна діагностика. Принципи моніторингових досліджень. Функції моніторингу якості освіти. Історія розвитку моніторингу якості освіти. Рівні функціонування системи моніторингу.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (10 год.) та практичних занять (12 год.), самостійної роботи здобувачів (68 год.).

Базова підготовка здобувачів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але більша частина навчального матеріалу засвоюється завдяки самостійному вивченню предмета аспірантами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні презентації; дискусійне обговорення; самостійна робота з літературними джерелами, консультації.

Рекомендована література

1. Анненкова І.П., Кузнєцова Н. В., Раскола Л.А. Основи педагогічних вимірювань: навчально-методичний посібник. Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 2021. 210 с.
2. Вимірювання в освіті: Підручник / За редакцією О.В. Авраменко. Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2011. 360 с.
3. Запровадження моніторингових систем оцінювання якості загальної середньої освіти на основі тестових технологій: методичні рекомендації / за ред. О.І. Ляшенка, Ю.О. Жука. Київ : Педагогічна думка, 2019. 134 с.
URL: http://lib.iitta.gov.ua/719870/1/Metodychka_APN%2B%2B%2B.pdf
4. Канівець Т.М. Основи педагогічного оцінювання. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2012. 102 с.
5. Карташова І.І., Прохоренков В.М. Тестування в системі моніторингу якості знань студентів: навчально-методичний посібник. Херсон: Вид-во ХДУ, 2013. 116 с.
6. Ковальчук Ю.О. Теорія освітніх вимірювань. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2012. 200 с.

7. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти: навчально-методичний посібник / укл. Н. М. Стеценко. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2013. 257с.
8. Тестові технології оцінювання компетентностей учнів / Ляшенко О.І., Жук Ю.О., Ващенко Л.С., Гривко А.В., Науменко С.О. Київ : Видавничий дім «Сам», 2017. 28 с. URL: http://undip.org.ua/news/library/posibniki_detail.php?ID=3607/
9. Ярошук Л.Г. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 304с.

Електронні інформаційні ресурси

1. МОН України. URL : <http://www.mon.gov.ua>.
2. Освіта. URL : [www. http://www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua)
3. Український центр оцінювання якості освіти. URL: <https://testportal.gov.ua/>
4. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL : <http://nbuv.gov.ua/>
5. Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського. URL : <http://www.dnpb.gov.ua/>

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua)).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (poloz-org-osvit-process_2022.pdf (onu.edu.ua)).